

ĐIỀU KHOẢN THAM CHIẾU TƯ VẤN ĐÁNH GIÁ THỰC HIỆN LUẬT NGƯỜI KHUYẾT TẬT TRONG LĨNH VỰC CHĂM SÓC SỨC KHỎE CHO NGƯỜI KHUYẾT TẬT

1. Tổng quan

Theo *Báo cáo điều tra quốc gia về Người khuyết tật năm 2016* của Tổng cục Thống kê, ở Việt Nam có khoảng 7,06% dân số - tương đương khoảng 6,2 triệu người từ 02 tuổi trở lên là người khuyết tật. Cả nước có gần 5 triệu hộ có người khuyết tật. Phân bố số hộ có người khuyết tật không đồng đều, hơn 3/4 số hộ có người khuyết tật sống ở khu vực nông thôn. Tỷ lệ khuyết tật ở khu vực nông thôn cao hơn gần 1,5 lần so với khu vực thành thị. Tỷ lệ khuyết tật có xu hướng tăng lên theo tuổi và trong tương lai, có thể tiếp tục gia tăng do Việt Nam đang chuyển sang quá trình già hóa dân số.

Luật Người khuyết tật (Luật NKT) ra đời ngày 17/6/2010 đã tạo điều kiện để đảm bảo quyền của người khuyết tật. Sau khi Luật Người khuyết tật được ban hành, các Bộ, ngành, cơ quan chức năng chính phủ, các cấp chính quyền địa phương cũng như các tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp, và người dân đã chủ động, tích cực triển khai thực hiện các quy định của Luật. Trải qua quá trình thực hiện trong hơn 10 năm qua, nhiều kết quả quan trọng về đảm bảo và thực thi quyền của NKT đã đạt được trên nhiều lĩnh vực.

Y tế là một trong những lĩnh vực hoạt động then chốt trong việc thực thi Luật NKT nhằm đáp ứng các quyền, lợi ích và đảm bảo công bằng xã hội cho NKT. Cũng theo *Báo cáo điều tra quốc gia về NKT năm 2016*, trong cả nước, chỉ có 57,3% trạm y tế có chương trình PHCN, tình trạng thiếu hụt nhân lực đang diễn ra khá phổ biến ở các địa phương. Đặc biệt, tại tuyến y tế cơ sở hiện nay đang có khá nhiều trạm y tế (TYT) xã, phường còn thiếu cán bộ y tế và các trang thiết bị cần thiết để cung cấp các dịch vụ CSSK, PHCN cho NKT. NKT thuộc đối tượng chính sách đã được cấp thẻ bảo hiểm xã hội, tuy nhiên, việc tiếp cận dịch vụ tại các cơ sở khám chữa bệnh cũng còn nhiều vướng mắc, .v.v... Bên cạnh hệ thống KCB-PHCN, cả nước hiện có 63 Hội đồng GĐYK cấp tỉnh, 3 Hội đồng GĐYK cấp Trung ương có nhiệm vụ xác định mức độ khuyết tật đã góp phần quan trọng trong việc giải quyết chế độ chính sách đối với NKT, đảm bảo thực thi quyền của NKT. Hội đồng GĐYK có nhiệm vụ xác định mức độ khuyết tật trong các trường hợp: 1) Hội đồng xác định mức độ khuyết tật không đưa ra được kết luận về mức độ khuyết tật; 2) Người khuyết tật hoặc đại diện hợp pháp của người khuyết tật không đồng ý với kết luận của Hội đồng xác định mức độ khuyết tật; 3) Có bằng chứng xác thực về việc xác định mức độ khuyết tật của Hội đồng xác định mức độ khuyết tật không khách quan, chính xác.

Hiện nay, Ủy ban Quốc gia Người khuyết tật Việt Nam (UBQGNTVN) đang tiến hành đánh giá kết quả 10 năm thực hiện Luật Người khuyết tật nhằm chuẩn bị cho kế hoạch sửa đổi Luật này. Bởi vậy, một hoạt động đánh giá tổng thể 10 năm thực hiện các nhiệm vụ của ngành y tế về chăm sóc sức khỏe – khám chữa bệnh, Phục hồi chức năng, GĐYK xác định mức độ khuyết tật được quy định tại Luật NKT sẽ được triển khai nhằm hỗ trợ kế hoạch sửa Luật nêu trên. Phạm vi đánh giá sẽ được tiến hành trên các phương diện tương ứng với các nhiệm vụ của ngành y tế được quy định trong Luật NKT, bao gồm: 1) Thực hiện quản lý nhà nước về CSSK cho NKT; 2) Cung cấp các dịch vụ chăm sóc sức khỏe ban đầu (CSSKBĐ) tại nơi cư trú; 3) Thực hiện khám, chữa bệnh (KCB) cho NKT; 4) Cung cấp các dịch vụ chỉnh hình, phục hồi chức năng (PHCN) và triển khai biện pháp PHCN dựa vào cộng đồng cho NKT; 5) Thực hiện giám định y khoa xác định mức độ khuyết tật cho NKT.

Trong khuôn khổ hợp tác giữa Hội Trợ giúp Người khuyết tật Việt Nam (VNAH) và Cục Quản lý Khám chữa bệnh (QLKCB), Bộ Y tế, với tài trợ của USAID thông qua dự án DIRECT, chúng tôi đang tìm kiếm một nhóm chuyên gia tư vấn (ít nhất bao gồm: 01 chuyên gia thuộc lĩnh vực CSSK, 01 chuyên gia thuộc lĩnh vực giám định y khoa) hỗ trợ đánh giá tình hình thực hiện Luật NKT trong lĩnh vực CSSK, giám định y khoa xác định mức độ khuyết tật nhằm hoàn thiện hồ sơ sửa đổi Luật Người khuyết tật.

2. Mục tiêu

Đánh giá kết quả thực hiện Luật Người khuyết tật trong lĩnh vực CSSK – KCB, GDYK và đưa ra các đề xuất liên quan nhằm phục vụ dự án sửa đổi Luật Người khuyết tật.

3. Phạm vi công việc:

Chuyên gia tư vấn có nhiệm vụ:

- Xây dựng kế hoạch đánh giá, đề cương báo cáo đánh giá và thống nhất kế hoạch, đề cương với Cục QLKCB và VNAH.
- Nghiên cứu các tài liệu trong nước, quốc tế liên quan như các chính sách, chiến lược, quy định, báo cáo về lĩnh vực cung cấp dịch vụ CSSK, KCB, PHCN, giám định y khoa xác định mức độ khuyết tật cho NKT.
- Xây dựng bộ công cụ thu thập thông tin và số liệu tại thực địa, bao gồm các chỉ số đánh giá Luật NKT trong lĩnh vực CSSK và các chỉ số khác phục vụ hoạt động sửa đổi Luật NKT.
- Phối hợp với Cục QLKCB và VNAH tiến hành thu thập thông tin, khảo sát thực địa tại các đơn vị và địa bàn được lựa chọn khảo sát. Tổng hợp, phân tích số liệu và thông tin đã thu thập theo bộ công cụ nêu trên.
- Xây dựng báo cáo đánh giá bao gồm cả những mặt đạt được, chưa đạt được, khó khăn, phân tích chính sách, đưa ra những nội dung đề xuất sửa đổi.
- Tham gia và trình bày dự thảo báo cáo tại các cuộc họp kỹ thuật, hội thảo tham vấn do Cục QLKCB tổ chức, tiếp thu các nhận xét, góp ý từ các bên liên quan và chỉnh sửa hoàn thiện báo cáo đánh giá.

4. Kết quả dự kiến:

- Kế hoạch đánh giá chi tiết và đề cương báo cáo đánh giá
- Báo cáo đánh giá (dự kiến khoảng 40 – 50 trang), bao gồm các nội dung về:
  - Kết quả thực hiện Luật NKT liên quan đến các hoạt động CSSK - KCB, giám định y khoa xác định mức độ khuyết tật cho NKT (bao gồm nhưng không giới hạn ở những mặt đạt được/chưa đạt được, các bất cập, khó khăn).
  - Đề xuất về các nội dung sửa đổi, bổ sung liên quan và các tác động của những nội dung đề xuất (có thể bao gồm cả các chế tài xử phạt nếu vi phạm).

5. Khung thời gian và dự kiến kết quả đầu ra

STT	Công việc của tư vấn	Đầu ra	Thời gian	Địa điểm
1.	Thống nhất nội dung, phương pháp làm việc với Cục QLKCB và VNAH	Nội dung công việc, kế hoạch được thống nhất	Tháng 4/2023	Hà Nội
2.	Nghiên cứu các tài liệu trong nước và quốc tế liên quan (Các chính sách, chiến lược, quy định, báo cáo về lĩnh vực CSSK cho NKT; Phương pháp sử dụng trong các loại	Tài liệu được thu thập và nghiên cứu	Tháng 4/2023	Hà Nội

STT	Công việc của tư vấn	Đầu ra	Thời gian	Địa điểm
	hình đánh giá về hệ thống và các dịch vụ CSSK, GĐYK).			
3.	Xây dựng kế hoạch đánh giá chi tiết, đề cương báo cáo đánh giá và thiết kế công cụ thu thập thông tin	- Bản kế hoạch đánh giá chi tiết, đề cương báo cáo đánh giá được xây dựng và thống nhất. - Bộ công cụ thu thập thông tin được xây dựng.	Tháng 4-5/2023	Hà Nội
4.	Thu thập thông tin tại các địa phương được lựa chọn và với một số bên liên quan.	Số liệu, thông tin được thu thập, làm sạch, tổng hợp và phân tích.	Tháng 5-6/2023	Tại Hà Nội và các địa phương
5.	Xây dựng dự thảo của Báo cáo đánh giá (thực trạng, đề xuất sửa đổi, điều chỉnh, bổ sung một số quy định của Luật NKT về CSSK-GĐYK, các tác động tương ứng)	Dự thảo của Báo cáo đánh giá được xây dựng.	Tháng 6-7/2023	Hà Nội
6.	Tham gia trình bày tại các cuộc họp, hội thảo với các bên liên quan để chia sẻ các phát hiện, tiếp nhận các góp ý và hoàn thiện báo cáo đánh giá.	Bản dự thảo của báo cáo đánh giá và bản đề xuất được chỉnh sửa, hoàn thiện	Tháng 4-7/2023	Hà Nội

6. Trình độ chuyên môn

- Yêu cầu có trình độ Thạc sỹ hoặc cao hơn về một trong các lĩnh vực sau: Y tế công cộng; Y khoa, hoặc các chuyên ngành khác có liên quan.
- Có kinh nghiệm làm khảo sát và các nghiên cứu; đặc biệt là các khảo sát/đánh giá về hệ thống và chất lượng dịch vụ.
- Có kinh nghiệm trong ngành y tế, y tế công cộng và chương trình hỗ trợ NKT là một lợi thế;
- Có kinh nghiệm làm việc với các cơ quan Chính phủ là một lợi thế;
- Có trình độ tiếng Anh tốt;
- Có kỹ năng làm việc nhóm và điều hành tốt.